

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 182. — ŠTEV. 182.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 6, 1934. — PONEDELJEK, 6. AVGUSTA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

KANCLER HITLER JE POJASNIL SVOJ PROGRAM

NEMČIJA HOČE LE OHRANITI SEDANJE MEJE IN NE STREMI PO DODATNEM OZEMLJU

Nemški voditelj pravi, da vojna ne more nikomur prinesiti dobička. — Na združenje Avstrije z Nemčijo ni zaenkrat niti misliti. — Nemčija ne bo žrtvovala niti enega vojaka za katerokoli kolonijo, ampak hoče z vsemi deželami v gospodarskem pogledu sodelovati.

LONDON, Anglija, 5. avgusta. — Ward Price, zastopnik londonskega dnevnika "Daily Mail", se je dolgo časa posvetoval z nemškim kanclerjem Hitlerjem ter je v svojem listu objavil njegove nazore.

— Našo deželo so težke posledice vojne bolj izučile kot katerokoli drugo, — je rekel Hitler. — Če bi imela le Nemčija odločevati, bi nikdar ne bilo nobene vojne.

— Petindevetdeset odstotkov članov narodno-socialistične vlade je bilo v vojni. Vsi so na svojem lastnem telesu preizkusili vojne grozote, vsled česar vsi prav dobro vedo, da pomenja takšna pustolovščina strašno katastrofo.

— Nazijska vlada je prepričana, da vojna ne more nikomur prinesiti dobička ter da ima za posledico le splošno razdejanje. Sedanjih problemov Nemčije ni mogoče rešiti s pomočjo vojne. Nemčija stavlja Evropi svoje zahteve, katere bo morala brez vojne doseči. Nemčija ne zahteva drugega kot da obdrži svoje sedanje meje. In lahko mi verjamete, da se Nemci ne bodo nikdar več bojevali. Izjema bi bila le, če bi bili napadeni.

Nadalje je rekel Hitler, da je Franciji ponovno zagotovil, da ne bo med obema sosednjima deželama nobenih teritorialnih razlik, kakor hitro bo urejeno vprašanje Posaarja. S pogodbo, ki jo je sklenila s Poljsko, je Nemčija dokazala svoje miroljubne namene.

O izjavi angleškega ministra Stanleya Baldwina, da bo vbodoče obrambna meja Anglije ob Renu, je dejal Hitler: —

— Nemara bodo šli francoski državniki še dalje ter rekli, da se mora Francija braniti ob reki Odri. Ali bo pa mogoče Rusija rekla, da je njena obrambna meja ob Donavi. Niti ob Renu niti kod drugod ne bomo imeli z Anglijo spora. Če nas ne bo napadla, seveda. Od Anglije nočemo ničesar.

Ko ga je poročevalec vprašal, če Nemčija ne stremlje po kolonijah, je odvrnil Hitler: —

— Za katerokoli kolonijo na svetu bi ne žrtvoval življenja niti enega nemškega vojaka. Anglija se je po vojni polastila nemških kolonij v Afriki ter se je kmalu prepričala, da je to zanjo zelo drago in razkošno podjetje.

— Nemčija mora le zastrantega skrbeti za svojo obrambo, ker je obdana od kroga močnih nasprotnikov, ki se bodo mogoče nekega lepega dne zmislili, zahtevati od Nemčije nekaj, česar bi ne mogla izpolniti.

Ko je poročevalec omenil, da se po mnenju časopisja Nemčija tako vmešava v avstrijske zadeve, da bo imelo to vmešavanje za posledico vojno, je rekel Hitler: —

— Avstrije ne bomo napadli, nikakor pa ne moremo braniti Avstrije, če hočejo obnoviti svoje stare zveze z Nemčijo. Povsem naravno je, če stremlje avstrijski Nemci po zvezi z Nemčijo. Tega cilja pa zaenkrat ni mogoče doseči, kar je vsa Evropa odločno proti temu.

Na vprašanje, kako je z veliko oblastjo, ki jo je dobil po Hindenburgovi smrti, je odgovoril kancler, da se bo vrnilo vsako leto v Nemčiji glasovanje, pri

Stavka v čikaških klavnicah končana

FAŠIZEM DOBIVA TUDI V AMERIKI SVOJE PRISTASE

Tajna organizacija skuša ovreči vlado. — Kupuje mornariško municijo. — Svastika znaki v domovih.

Los Angeles, Cal., 5. avgusta. — List "Los Angeles Examiner" prinaša vest, da je kongresni odbor, ki preiskuje neameriška delovanja, prejel natančno poročilo, da se blizu San Diego vzbujajo "srebrnosrajčniki" s tajno pomožno organizacijo in imajo namen premesti vlado združenih držav.

Zvezni preiskovalci so dognali, da je bila za srebrnosrajčnike kupljenih 2000 nabojev pri upravi mornariškega letališča v San Diego.

— Municija je bila kupljena od članov oborožene sile, ki so bili ob času nakupa v aktivni službi Združenih držav.

Tozadevno poročilo je bilo predloženo odboru, ki je imel sejo pod predsedstvom kongresnika Charlesa Kramreja za zaprtimi vrati.

Ko je bilo to poročilo odboru predloženo, je bilo povedano, da vojaški in mornariški poizvedovalni oddelki in drugi uradni poizvedovalni oddelki preiskujejo delovanje srebrnosrajčnikov ob pacifiškem obrežju.

Kot ravi "Examiner", srebrnosrajčniki na svojih uniformah ne kažejo swastika znaka nemških nazijev, pač imajo swastiko na svojih domovih.

Načelnik policijskega protiradikalnega urada William Hynes v Los Angeles je rekel, da policija v Los Angeles že več mesecev opazuje organizacijo srebrnosrajčnikov.

Članstvo te organizacije je tajno. Člani sami ne vedo za imena svojih tovarišev.

Poročilo kongresnemu odboru trdi, da so člani te organizacije celo vojaški ameriške armade in mornarji vojne mornarice.

— Nek star mož zalaga organizacijo v San Diego z zlatom, orožjem in municijo, — pravi časopis "Examiner".

— Organizacija srebrnosrajčnikov ima dvojni cilj: 1. Svojo silo bodo rabili proti komunistom, ki se pripravljajo prevzeti vlado Združenih držav in bodo sami prevzeli vlado od komunistov. 2. Odstraniti hočejo vse žide iz javnih služb, med njimi tudi zveznega zakladničarja Henryja Morgenthaua.

katerem bo nemški narod povedal, če naj kancler obdrži to oblast ali ne.

Z oziroma na gospodarski položaj je pojasnil Hitler, da bo Nemčija v dveh letih popolnoma neodvisna, kar se tiče uvoza bombaža, volne in drugih važnih surovin.

— Če bo Nemčija na svetovnem trgu še nastopila kot kupec in prodajalec, je popolnoma odvisno od drugih držav. Obnova svetovnega gospodarstva je odvisna od treh faktorjev: mir je treba obdržati; v vsaki državi je treba ustanoviti močno in dobro organizirano vlado, in s svetovnimi problemi se je treba baviti v najširšem pomenu besede. Nemčija je pripravljena v tem smislu sodelovati z vsemi drugimi državami.

BEATTY ZA MOČNEJŠO MORNARICO

Admiral Beatty pravi, da zopet proti nevarnost od Nemčije. — Od mornarice je odvisna bodočnost Anglije.

London, Anglija, 5. avgusta. — Admiral Beatty je opozoril Anglijo, da zopet ogroža "eta" sila, ki je pred dvajsetimi leti potegnila Anglijo v svetovno vojno. Po svojem mestu drugi angleški admiral, je Beatty pri otvoritvi mornariškega dneva v Portsmouthu podkrpito rekel, da angleška mornarica potrebuje več križark in da mora biti londonska mornariška pogodba preklicana.

Beatty je rekel, da Nemčija povzroča nemir v srednji Evropi ter dodal:

— Ali je naša mornarica, od katere je odvisna bodočnost angleškega naroda, dovolj močna, da nam jo zajamči? Bojim se, da je odgovor precej dvomljiv. Obzalo-varja vredno je pomanjkanje križark.

— Takom zadnjega tedna so se izvršili taki dogodki, da more biti Evropa vsled enega samega napadnega koraka zopet v ognju. 4. avgust (to je dan, ko je Anglija pred 20 leti napovedala Nemčiji vojno), je pravi dan, da se zavzememo, da storimo vse v svoji moči, da ne bo več vojne in prava pot do tega je, da imamo dovolj močno mornarico, da ohranimo mir.

DINAMIT BLIZU PREDSEDNI KOVEGA VLAKA

Spokane, Wash., 5. avgusta. — Policija išče slabo oblečena moška, ki sta na Union Pacific železnico pred štirimi dnevi položila deset kosov dinamita. Ker je bil dinamit položen na progo, po kateri se je hotel pripeljati Roosevelt, so zvezni detektivji začeli preiskavo.

Oba moška je opazil nek železniški čuvaj s svojega stolpa ter ju je videl, kako sta izginila v goščavi.

KOMUNISTI ZAVZELI MESTO

Kanton, Kitajska, 5. avgusta. — Kitajska komunistična vojska, ki prodira proti Fučovu, je zavzela mesto Širkov, 50 milj od Fučova. Ameriški kanonški čoln Saeramento in angleški rušilec Witeh bosta v kratkem prišla v Fučov, da varujeta tujo posest.

AVSTRIJSKI NAZIJC NE BODO ODNEHALI

Boj se bo nadaljeval za osvobojenje domovine. — Voditelji proti premirju z rimskimi agenti.

Nekje na jugoslovanski meji, 5. avgusta. — Vrhovni poveljnik premagane nazijske vojske, Konstantin Kammerhofer, ki se nahaja s svojim štabom v nekem jugoslovanskem mestu in se pripravlja na novo vojno, je rekel, da se je vstaja v Avstriji šele pričela. Okoli 3000 nazijskih vojakov, ki so nekoliko časa držali Štajersko in Koroško, je sedaj interniranih v begunskih taboriščih v Jugoslaviji.

Poveljnik Kammerhofer je skrit in okoli sebe ima obrane svoje častnike. Izdaja povelja, ki grelo skrivaj čez mejo v Avstrijo. Neke mu časnikarskemu poročevalcu se je posrečilo najti Kammerhoferjevo skrivališče in je tekom razgovora rekel naslednje:

— Še nisimo končali. Boj za svobodo nemške Avstrije se bo nadaljeval.

— Resnica je, da je bil naš vojaški odbor začasno zlomljen. Res je, da se Schuschniggova vlada sedaj znaša nad našimi družinami in pristasi, zaplenjuje naše premoženje in nam krade naše prihranke v hranilnicah.

— Toda boj se nadaljuje in kjer ne bo več moških, bodo naše žene in otroci nadaljevali boj. Schuschniggova vlada ne bo mogla dolgo živeti, kot ni mogla živeti vlada njegovega prednika.

— To ni navadni boj med strankami, to je borba nemško-avstrijskega naroda proti tuji vlad, proti italijanskim gospodarjem. In vi veste, kaj to pomeni.

— Dollfuss je mrtev in ne rečem o njem ničesar drugega, kot da je bila njegova smrt neizogibna. Toda kdo je Schuschnigg? Schuschnigg ni Avstrijec, Schuschnigg je Italijan. Bil je celo rojen v Italiji. In v privatni vojski Schuschnigga in princea Starhemberga so tuji vojaki s tujo plačo.

— Ali naj nam vladajo Nemci ali Italijani? Ali naj nam gospodarijo iz Rima ali iz doma? Z italijanskimi agenti iz Rima ne moremo skleniti pravice.

— Najbolj morem pojasniti, kako se počutimo pod Schuschniggovo vlado, ako vas spomnim, kako je Dillinger teroriziral Ameriko. Vlada, ki sedaj terorizira nemško Avstrijo, je desetkrat pomnožen Dillinger, ki se je vrgel na svobodo ljubici avstrijski narod.

PAPEŽU JE DOLGČAS

Rim, Italija, 5. avgusta. — Papež Pij XI. ni več vezan z obljubo prostovoljnega ujetništva, toda so druge močne vezi, ki so stopile na mesto obljube, katere je napravil papež Pij IX. leta 1870. Po dveh dnevih v gradu Gandolfo je papež sporočil v Vatikan, da se bo mogoče kmalu vrnil. Papež je odšel v svoje poletno bivališče v sredo v namenu, da ostane tam kakih 40 dni. Papežu je najbrže postalo dolgčas po Vatikanu, kjer je nepretrgoma živel 12 let.

V MINNEAPOLIS, MINN. JE ZOPET TEKLA DELAVSKA KRI

CHICAGO, Ill., 5. avgusta. — Stavka v veleklavnicah je končana. Trajala je dvanajst dni. Jutri se bo vrnilo osemsto stavkujočih delavcev na delo. To so večidel ljudje, ki so krmili živino. Stavka je bila končana po dva dni trajajočih pogajanjih, ki se jih je udeležil tudi industrijalni diktator general Johnson.

TRENJE MED RUSIJO IN JAPONSKO

Japonska b o posvarila Rusijo zaradi "neprijateljskih" dejanj. — Rusija je zavrgla ponudbo za železnico.

Tokio, Japonska, 5. avgusta. — List "Niči-Niči" pravi, da bo japonska vlada poslala ruski vladi "ostro" svarilo ter bo navedla več "neprijateljskih" dejanj.

Kot pravi "Niči-Niči", bosta znanji ministri Koki Hirota in vejni minister general Hajaš pričela ostro politiko proti sovjetski vladi. Japonska vlada bo dvignila proti sovjetski vladi naslednje obdolžitve:

1. Sovjetski aeroplani so pogosto leteli čez mejo v Mančukuo.
2. Sovjetski aeroplani so pogosto napadli mančukvanske ladje na rekah Amur in Sungari.
3. Sovjetska vlada je odklonila "primerno" ponudbo mančukvanske vlade za nakup strategično važne kitajske vzhodne železnice.
4. Sovjetsko časopisje neprestano napada Japonsko.

— Ako bo Rusija še dalje uporabljala machiavelloško politiko proti Japoniji in Mančukuo, bo Japonska prekinila vsa pogajanja s sovjetsko vlado ter bo preprečila vsa izvažna dejanja Rusije.

Rusko-japonski odnosi, ki so se zadnje mesece nekoliko izboljšali, so zopet postali napeti, ko so sovjeti zavrgli mančukvansko ponudbo, katere je stavil ruskim delegatom Hirota kot posredovalec za nakup kitajske vzhodne železnice.

RUSIJA KUPUJE PISALNE STROJE

Moskva, Rusija, 5. avgusta. — Monopol, katerega je držala Nemčija sedem let, je sedaj prelomila nekatera ameriška tverda za izdelovanje pisalnih strojev. Ameriška vlada se je pogodila s komisarjem za težko industrijo, da nudi tehnično pomoč za veliko tovarno za izdelovanje pisalnih strojev. Do sedaj so bili vsi pisalni stroji izdelani po nemškem vzorcu.

V soglasju s to pogodbo se je sovjetska vlada zavezala, da bo od ameriške tverde kupila 10.000 pisalnih strojev na kratek kredit. Angleški in francoski zastopniki poročajo, da je v Rusiji primerna dobra trgovina, da pa sovjeti skušajo kar najbolj znižati nakup v inozemstvu.

"Mirovne določbe" so naslednje: vsem redno nameščenim delavcem bo zajamčeno osemindeset ur dela na teden. Tisti, ki niso redno nameščeni, bodo delali po štirideset ur.

Stavkarji smatrajo to za svojo zmago. Prvič v njihovi zgodovini jim je bil zajamčen minimalni delovni čas ob minimalni plači.

General Johnson je izjavil: — Težko je reči, katera stranka je zmagala. V takšnih slučajih sta zmaga in poraz enakomerno razdeljena.

Minneapolis, Minn., 5. avgusta. Velika stavka soferjev še vedno ni končana. Položaj se je poslabšal, kajti včeraj je zopet tekla delavska kri.

Leo Holscher, ki je šofiral tovorni avto, je streljal na dva piketa ter ju nevarno ranil. Pozneje se je izgovarjal, da sta metala kamenje nanj.

Zvezni posredovalci so še vedno na delu, pa niso doslej prišli še do nobenega ugodnega zaključka.

Odkar je nad mestom proglašeno obsedno stanje in patrolirajo po ulicah člani narodne garde, je bilo aretiranih 153 stavkarjev. Vojaško sodišče jih je obsodilo šest na prisilno delo. Trideset truckov je bilo zaplenjenih. Unijski voditelji odločno zavračajo pogoje delodajalcev, ker je v njih vedno nekaj, kar ni v soglasju z njihovimi načeli.

Buffalo, N. Y., 5. avgusta. — Stavka pristavskih delavcev, ki se je začela dne 1. junija, je končana.

AMERIKA PODPIRA 15 MILIJONOV LJUDI

Washington, D. C., 5. avgusta. Zvezna vlada izda na leto okoli \$3.500.000.000 za delo in podporo 7.500.000 odraslih ljudi.

Vsi ti ljudje dobivajo zvezno podporo v obliki plače za zasolino delo ali pa v obliki podpore. Te izdatke vlada poravnava iz davkov in izposojenega denarja. Skupno z otroci daje vlada zaslužek ali pa neposredno podporo 15.000.000 ljudem.

VLADA KUPUJE VEČ ŽIVINE

Washington, D. C., 5. avgusta. Farmarska administracija bo kupila še 5.000.000 goveje živine in skupno s teleti, dodatno k številu do sedaj kupljene živine, ter dva do pet milijonov koz in ovac. Na konferenci med vladnimi zastopniki klavnic je bilo sklenjeno, da je potrebno, da se od farmerjev kupi še več živine. Obenem je bilo tudi določeno, da se dosežanje zaloge mesa prepeljeje v skladišča v vzhodnih državah, da se napravi prostor v zapadnih skladiščih za nove zaloge.

Narodite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President L. Benedek, Typesetter

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For one year in advance	\$7.00
For six months in advance	\$4.00
For three months in advance	\$2.50
For one month in advance	\$1.00
Subscription Yearly	\$6.00

Advertisements on Agreement

"Glas Naroda" isha je vsaki dan izvenit nedelj in praznikov.

Posla brez podpisa in osebne se ne prebijejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi preloži bivalnice naznan, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3373

HITLER

Ko se je po smrti predsednika Hindenburga kancler Hitler polastil njegove oblasti, predvsem vrhovnega poveljstva nad armado in mornarico, je časopisje na dolgo in široko razpravljalo o njegovi drznosti in želji po nadvladi. V resnici pa ni storil Hitler ničesar posebnega. Njegova sedanja sila ni dosti večja kot je bila poprej.

Rečeno je bilo, da je Hindenburg izvajal na Hitlerja precejšen vpliv in da je kolikor toliko brzdal njegovo politično strast.

Ko je ob koncu meseca junija začel Hitler "čistiti" narodno socijalistično stranko, bi bilo baje dosti več Nemcev pobitih, če bi ne bilo starega Hindenburga, pred katerim je imel kancler gotovo mero spoštovanja.

Toda to so le govorice. Hitler se je za Hindenburga presneto malo brigal. Ko je "čistil" stranko, je dal umoriti poleg nekdanjih svojih pristašev, tudi dosti prijateljev starega Hindenburga.

Predsednik je mogoče protestiral, toda njegov protest ni zalegel. Nekaj sličnega se je zgodilo, ko so začeli nazijci v Avstriji vršiti svoj krvavi posel.

Hindenburgovega vpliva v nemški vladi je bilo konec, ko je njegov sovražnik Hitler prišel do moči.

Hitler pa ni samostojen. Kontrolirajo ga z dveh strani. Nanj vplivajo porurski veleindustrija, ki so pomagali narodnemu socijalizmu k moči; nanj vplivajo pa tudi ekstremisti v narodni socijalistični stranki. Te dve skupini sta pa sedaj začeli vleči vsaka v svojo smer.

Poleg tega je pa treba vpoštevati še druge faktorje, ki manjšajo Hitlerjevo oblast.

V začetku je bil odločno nastopil proti Židom, toda kmalu jih je nehal preganjati, ker je proti Nemčiji naraščal mednarodni bojkot in ker se splošno mnenje ni strinjalo s takšnim preganjanjem.

Vsled zadnjih dogodkov na Dunaju je vstala vsa Evropa proti njemu. Nakopal si je mrznjo Rusije, Francije in Italije ter je prisilil londonsko vlado k izjavi, da bo vbo doče defenzivna fronta Anglije ob Renu.

Med narodi ne more dobiti prijateljev, Nemci mu bodo pa prej ali slej obrnili hrbet, ker jim ne more dati kuha, dela in zasluzka.

Hitlerjevo diktatorstvo se bo razvilo v največjo polomijado moderne zgodovine.

Vprašanje je le, da če se bo mogel dovolj naglo in dovolj daleč umakniti, da bo rešil svojo kožo.

TUDI ŽENSKÉ POJDEJO NA FRONTO!

Preko Helsinkov prihaja iz Rusije vest, da je ruska vlada začela uvajati ženske v vojaško službo.

Doslej so v Rusiji rabili ženske samo za izvrševanje pomožnih in bolničarskih del pri vojski. Zaposlovali so jih večinoma pri Rdečem križu, v bolnišnicah in v pisarnah. Posiljal pa bodo morale "vstati tudi krvavi meč". Ruska vlada je v ta namen že osnovala posebno žensko akademijo, kjer se bodo ženske šolale in veščile za častniški poklic. Govori se celo o tem, da bodo ženske uvrstili tudi v generalni štab.

Zemkrat se veščajo ženski bataljoni v ostrem streljanju in v metanju ročnih granat. Seveda jih bodo tudi v razpranju s sovražniki. V Habarovsku nosi neki oddelček vojaške letalnice še

TRAGEDIJA V STEKLENICI

Ribiči neke skupine, ki lovi slanine, so vlovili v svoje mreže zapечатeno steklenico s pergamentom. Odprli so jo ter izročili listino angleškemu oblastvom. Te so jo prečitale in objavile, da hrani listina poročilo treh pomorščakov, Grahama, Bluemana in Wenkfileda. Vsi trije so edini preživeli katastrofo ladje, ki se je v septembru 1917 potopila na ameriški obali.

Trojica je zapustila ladjo tik preden so je pogotili moraki valovi, v steklenico pa je zaprla listino s poročilo, naj takoj začne iskati njih čoln, ki blodi po morju brez mde, da bi se rešili. Ko so pomorščiki pisali poročilo za pomoč, so imeli namo še za dva dneva živca in pitno vodo. Steklenica je torej 17 let blodila po svetovnih morjih. V tem času so pomorščiki seveda že davno umrli.

NASVET V VROČINI

Popolno ohlajevanje v vročini je nekaj nemogočega. Prav mogoče je pa braniti se proti posledicam vročega vremena. Tukaj je nekoliko praktičnih nasvetov, kako naj si človek pomaga.

Hitro ohlajevanje. — Da se hitro ohladiš, ko pritiska vročina, vzemi roke v mrzlo vodo do komolca, najbolje v tekočo vodo pod pipo. Vsa kri v telesu prehaja po žilah v sprednji rami v nekaj minutah. In ako je voda mrzla, nastane občutno ohlajevanje po vsem telesu.

Malo soli v pitni vodi. — Par drotin soli v kozarcu vode pomaga odbijati vročino, ako človek mora trdo delati v misicami v vročini. Ker se človek tedaj izredno pot, telo izgublja toliko soli, da se telesne sile izčrpajo. Zguba soli je baje vzrok vročinskih krčev, ki jih trpijo rudarji, kurjači in delavci v jeklarnah.

Ohlajevalne pijače. — Pijte mrzlo pivo ali katerokoli mrzlo pijačo počasi. Nikar ne pijte, kar je premrzlo. Količina mrzlih jedi in pijač, zavzvitih v hitri, ovirajo prebavljanje v želodcu. Zmernost v temperaturi jedi, kakor tudi v količini jedi in pijač in v brzini zavzivanja je sploh modro ravnanje, po letu in po zimi.

Ohlajevanje potom izhlapevanja. — Ohladite se z mrzlo kope-ljo, ki naj bo toliko mrzla, kolikor morete prenašati. Potem čvrsto otrite se z brisačo. Ko voda izhlapeva s kože, odjema vročino s seboj in posledica je občutek resničnega ohlajevanja. To je tudi vzrok, zakaj potenje ohlaja. Ali držite se stran od prepiha, ko je telo mokro, zlasti ako je spodnje oblačilo mokro vsled potenja.

Primerna hrana v vročini. — Jejite lahke jedi v vročih dnevih. Hrana je gorivo, ki kuri telo od znotraj. Zlasti izogibajte se protejinskih jedi, ki povzročajo največ vročine. Poglavitne protejinske jedi so meso in jajca.

Ohlapna oblačila. — Lahna, ohlapna in porozna oblačila, se primerna v vročem vremenu. Kajti taka oblačila dovoljujejo ventilacijo kože in izhlapevanje potu, kar ohlaja telo. Tesna oblačila tesno pretkanih štof niso za poletje, kajti držijo vročo in vlažno plast zraka ob koži. Treba zapomniti esi, da glavna zaščita telesa proti višji temperaturi telesa in vročinski kapi je ohlajevanje, ki je posledica izhlapevanja potu. Karkoli pospešuje izhlapevanje preprečuje povišanje temperature telesa. Iz tega izvira potreba lahkih in poroznih oblačil.

Kar se tiče klobukov, pansanski klobuki so najboljši v vročini, ker ne le ščitijo proti direktnim žarkom sonca, marveč tudi dovoljujejo ventilacijo v prostoru med glavo in klobukom. Navadni slamnik je tudi skoraj tako dober. Ako pa ne nosite slamnikov, naj bo klobuk mehak in lahek.

Dopisi.

Barberton, Ohio.

Pretečeno nedeljo, to je 29. julija, smo imeli čast slišati nanovo ustanovljeno slovensko godbo. Priredili so namreč svoj prvi piknik. V tako kratkem času, odkar se učijo, so se fantje prav dobro postavili. Le naprej, fantje, korajzja velja!

Tako se v naši naselbini prav vsako nedeljo zabavamo v prosti naravi. Tudi naš pevski zbor "Javornik" se je odločil, da priredi svoj letni piknik.

Malo je že bolj pozno, to pa zato, ker smo dali skoro vsem tukajšnjim društvom prednost. Zdaj je pa tudi za nas prišla vrsta. Torej piknik se bo vršil 12. avgusta na dobro znani Moharjevi farni, dobrih deset minut hoda od Johnstown Corners. Na piknik so vljudo vabljeni vsi prijatelji slovenske pesmi iz Barbertona, kakor tudi vsi iz bližnjih naselbin. Na programu bo več slovenskih pesmi. Nastopil bo tudi mešani zbor s par komadi. Več za enkrat ni mogoče, ker je minilo le nekaj časa, odkar se je nam pridružilo nekaj tu rojenih slovenskih deklet.

Učiteljica pirskega zbora "Javornik" je tukaj rojena slovenska gospodična Alice Bombach, hčerka znamenitega rojaka Andrewa Bombacha, kateri se sedaj nahaja v Nevada pri gradbi Boulder Dama.

Ako kdo pride iz druge naselbine, pa ne ve za prostor, naj se ustavi pri dvorani Samostojnega društva "Domovina" na 14. cesti. Tam so vedno ljudje in mu bodo drage volje pokazali ali natančno povedali za prostor.

Za lačne in žejne bo tudi preskrbljeno, kar največ mogoče, da bomo vsi zadovoljni.

Torej nasvidenje 12. avgusta v lepem senčnatem gozdičku na Moharjevi farni!

Andrew Blazich, predsednik pev. dr. "Javornik".

Beg iz življenja.
V Framu si je pogljal v samomorilnem namenu krogo v sreč posestnik Pavel Turner. Bil je takoj mrtev.
Vzrok ni znan.

Cena DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK CITY

FLIS.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$ 17.90	Lir 200
\$ 7.45	Din. 300	\$ 44.00	Lir 500
\$ 12.00	Din. 500	\$ 87.25	Lir 1000
\$ 23.50	Din. 1000	\$ 174.00	Lir 2000

SE SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo vsakega izmed naših denarnih nakazil, ki so namenjena za plačilo v dolarjih, potrebujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIM DOLARJEM

Za izplačilo \$ 5.00	potrebujemo	\$ 5.75
\$ 10.00	"	\$ 10.85
\$ 15.00	"	\$ 16.00
\$ 20.00	"	\$ 21.00
\$ 25.00	"	\$ 26.25
\$ 30.00	"	\$ 31.50

Prejemniki dobijo v istem kraju izplačilo v dolarjih.

Največja nakazila izvršujemo po Chicago Letter za potovanja \$1.00

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Posledice neurja in toče.

Neurje je 23. julija napravilo zlasti veliko škodo v ljubljanski okolici. Vihar je prihrumel z Gorenjske kmalu po 15. uri, dočim je poprej v krajih nižje Kranje le skromno deževalo. Soparica je prevladovala že nekaj dni in je bil zračni pritisk naravnost moker. Vsakdo je čutil, da mora v kratkem deževati, nihče pa ni pričakoval, da se bodo elementarne sile sprostile s tako veličenostjo. Okrog 15.30 so se stene oblakov pomaknile bližje proti Ljubljani. Zavladal je silen piš ter je vihar lomil veje. Okrog 15.30 se je vsula na Posavju debela toča, ki je padala dolgo in se je vmes vsul dež. V vsem je nevihta trajala pol ure. Pomedla je toča, a zato so se mahoma stvorile vseposod velike luže. Voda je drla ob cestah in se zivala v odtočne jake ali zalivala travnike in njive. Po nevihti so kmetovalci žalostni ugotavljali škodo: na polju je okleščen fižol, hudo je trpelo tudi zelje, pesa in preščka krma; toča je nadalje napravila znatno škodo na vrtovih, prizanesla tudi opoki na strehah.

Skoro istočasno kakor na Posavju se je vsula toča v Št. Vidu in napravila znatno škodo na polju med Klečami in Vižmarji. Tudi tam je prišla nevihta šele za točo, vendar prej nego na Posavju in tudi ni padala tako debela. Vmes je gnelo in je strela nekajkrat troščila v električni vod. Št. Vidu. Še silnejše nego v bližnji ljubljanski okolici je razsajala nevihta v Medvodah in pa onkraj Save v Smedniku, dalje na polju pri Vodcih in sploh v kaminskem srezu. Debeli toča je razbijala opoko na strehah, na polju pa pokončala fižol, zelje in drugo.

Hude skrbi rudarjev in rudniških namestencev.

Narčiti, ki bi bili v veliki meri povečali gorje v zagorski občini, so bili sicer prepričani, od rudarjev in namestencev pa niso odvrnjene hude skrbi. V tem mesecu je bilo zagotovljenih 17 delovnih dni, napravili pa jih bodo, kakor kaže le 13 ali 14. V zadnji delovni periodi je bil akordni zaslužek še nižji kakor kdaj poprej. V največjih skrbih pred redukcijami so starejši rudarji, ker se je en tak primer pripetil te dni v obratu Kisovcu. Tudi v kotredškem obratu so se dni sprejeli nekaj mladih moči. Rudarji in namestenci so hudo razburjeni tudi zaradi tega, ker jih družba goni iz stanovanj, dasiravno ji prostorov ne primanjkuje in je še vedno dosti stanovanj na razpolago. Namestencem pa je družba napovedala znižanje plač.

Umrli je

v Zavodni pri Celju v starosti 42 let brzojavni mojster Blaž Jagod. Podlegel je jetiki, ki si jo je nakopal jeseni, ko je ob veliki poplavi gazil vodo in reševal.

V celjski bolnišnici je umrl 53-letni delavec Anton Ramšak iz Celja.

ROMAN
"PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

\$1.50
(2 KNJIGI)

V zalogigaima
KNJIGARNA GLAS NARODA
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dve nesreči pri delu.
Pri mlačvi je ponesrečil 24-letni posestnikov sin Vincenc Pecko iz Mesanja. Mlatilnica ga je zgrabila za desnico in mu odrezala vse prste. — Istega dne se je 21-letni mesarski pomočnik Rudolf Stopar v Celju pri delu s sekuro asekal v roko in si presekalo žilo odvodnice. Oba ponesrečenca se zdravita v celjski bolnišnici.

Smrt v valovih Drave.
Skupina plavalcev je plavala iz Kaeferjevega kopališča po sredi Drave proti Kristijanovemu kopališču. Z njimi tudi 18-letni slaščičarski vajenec Ivan Vogrin. Ko so kopalec prispeli v bližino glavnega mosta je Vogrin nenadoma izginil pod vodo. Plavalci, misleč, da se Vogrin za šalo potaplja, se sprva niso zmenili zanj. Ko pa ga ni bilo več na površje, so ga pričeli iskati, a zaman.

V celjski bolnišnici so umrli:
63-letna kočarjeva žena Helena Vohova iz Dobrčev vasi pri Št. Petru v Savinjski dolini, 84-letna občinska reva Antonija Ohrulova iz Dolenje vasi pri Št. Pavlu pri Preboldu, 67-letni občinski revež brez stalnega bivališča Jakob Kostomaj in 55-letna prevzitarica Marija Plevnikova iz Roginske gore pri Pristavi.

ŠESTLETNA MATI
Pariški "Journal" poroča iz Bombaya, da so imeli zdravniki v Delhiju (Indija) priliko opazovati porod nenavadno mlade matere, deklice, ki je komaj dovršila šest let in osem mesecev. Deklica je morala zdravje otroka.

Čprav so otroški zakoni in tudi zgodnji porodi v Indiji nekaj vsakdanjega, pomeni ta primer v zdravniški praksi vendarle edinstven dogodek ter ima v statistiki porodov rekord v pogledu mladosti matere.

Advertise in "Glas Naroda"

Peter Zgaga

Najslavnejšemu modrijanu je dosti lažje odgovarjati kot pa petletnemu otroku. Otroci te bo dosti prej vgnal v kozji rog nego modrijan.

Petletni sinček je rekel očetu na izprehodu:

— Joj, kako je ta skala velika!

Bog jo je ustvaril, kaj ne?

— Ja, Bog jo je ustvaril, — je odvrnil oče.

— Bog more vse napraviti, — kaj ne?

— Da, Bog lahko vse napravi.

— Ali more Bog ustvariti tako veliko skalo kot je naša hiša?

— Seveda. Čemu pa ne?

— Ali Bog lahko vzdigne skalo, ki je tako velika kot naša hiša?

— Seveda, gotovo, saj je vendar vsemogočen.

Fanteč se je zamislil ter prišel slednjič na dan z vprašanjem:

— Ali Bog lahko ustvari tako veliko skalo, da je ne more vzdigniti?

Ubogemu očetu je zmanjkalo sapa in ni mogel povoljno odgovoriti na otrokovo vprašanje.

*

V bajkah in pravljicah so govorile živali. Menda še vedno govorijo, toda njihov govor ni razumljiv sodobnemu človestvu.

Semepam se pa vseeno najde kdo, ki razume govorjenje živali. To ni nazadnje nič čudnega, saj so še taki ljudje na svetu, ki slišijo travo rasti.

Lepo bi bilo, če bi imeli dar, da bi razumeli živalsko govorico. Marsikaj bi izvedeli. Naprimer pogovor med konjem in oslom.

Oba, osel in konj, služita skoro isti stvari, toda konj se vseeno smatra za nekaj višjega. Pa tudi osel ni tako neumen kot bi človek domneval. Vsled tega živita v neprestanem prepiru.

— Ah, kaj boš ti, ubogi osel — pravi kaj — ti si najbolj obžalovan v vredno bitje na svetu. Mi konji zavzemamo med domačimi najodličnejše mesto. Mi smo ljubljenci gospodarja. Strče nam in je ponosen na nas.

Osel se sveda ni mogel postavljati s takšnimi prednostmi. Toda svojemu tovarišu ni hotel ostati odgovora dolžan.

Počasi je mela njegova oslovska pamet ter je slednjič namlela naslednjo modrost:

— Vse je res ni vse je prav, kar praviš, tovariš konj, toda vam konjem so dnevi šteti. Avtomobil vas bodo prav kmalu izpodrinili. Še sedem ne bo na svetu nobenega konja, dočim bo oslov, velikih in malih, čedalje več.

*

Živel je odločen rojak, no, pa tudi odločni rojaki se včasih zaljubijo in poročijo.

Tisto jutro po poročni noči je zelo zgodaj vstal. Mlada ženica, napol čuječa, se je pretezala pod odejo in zaspano gledala, kaj bo počel njen dragi.

Za silo se je oblekel, mataknil copate, vzel kanglo za mleko in šel k grocerju. Ko je vse potrebno nanesel, je pristavil vodo in skuhal močno, dišečo kavo. Tudi dve žemljici je razpolovil ter ju namazal s surovim maslom. V mali ponvici je ocvrl pet koščkov špraha in dvojce jaje.

Mlada ženica je gledala in vide-la vse to ter je kar drhtela same blaženosti.

In ko je bil zajtrk gotov, ga ji je nesel na posteljo ter jo pozval s sladkim glasom:

— Zdaj se pa le zbudi in jej.

Ko je pojedla, je pa jasno in odločno spregovoril:

— Veš, to sem zastranega storil, da se ne boš izgovarjala, da ne veš in ne znaš. Vsako jutro boš ti meni tako napravila kot sem jaz tebi danes. Vsako jutro, le zapomni si! Če ne, se bova drugače spogledala. Zvečer Ti bom pokazal, kako se večerjo kuha in posodo pomiva. Jutri pa, kako se perilo pere in stanovanje pospravlja. Le dobro me glej in natančno si zapomni. Precej brihtna se mi zdi in vem, da boš kmalu kapirala

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovanju na kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsako jutro dolgotrajne skušnje Vam zagotovo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se skupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi pranje za povratna dovoljenja, pošte, letice, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratna dovoljenja, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zaostavljanje Vam, da hste poceni in udobno potovati.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PAUL KELLER:

M A T I

Dobro sem jo poznal, vedel sem za njeno zvočno ime, poznal sem tudi njenega moža, ki je bil profesor in opravljal mnogo služb. Toda vedno, ko sem pomislil na njo, in sedaj, ko pišem o njej te vrstice, nisem vedel in ne vem za njo drugega imena kakor: mati.

V svojem zakonu je morala dolgo čakati na srečo, da postane mati. Toda tedaj se je izpolnilo globoko hrepenenje žene. Dobil je sina, ki mu je dala ime Jožef.

Nekoč sem bil tam, ko se je — kakor često — nagnila nad zibelko malega in vedno, vedno iskala eno: njegov pogled, reči hočem dušo v njegovih očeh. In ravno ko sem bil tam, je vzkliknila in rekla: sedaj jo je spoznal, pogledal jo in se ji nasmejal. O, mati je bila presrečna!

Ne vem, zakaj mi je postalo tesno pri tem. To je morda bila slutnja tega, kar sem nekoliko dni pozneje slišal od našega najboljšega očesnega zdravnika: mali Jožek je bil slep na obe oči.

Kako je to ona izpočetka prenesla, ne vem. Vem samo, da ni zbolela, da ni vpila, niti besne. Le podnevi in ponoči je sedela zraven zibelke malega in umogo razmišljala sama pri sebi.

Čez nekoliko tednov sem videl, da hodi vsak dan mimo moje hiše. Šla je na pouk k ravnateljstvu zavoda za slepce, kupila je knjižico o postopanju in odganjanju slepih in sedela je ure in dneve na sinkovi pčelici ter strmela v knjižico.

Marsikaj se je mogla naučiti iz knjig, pa se je tega tudi sama po sebi mnogo naučila.

V njegovo dušo mora sijati svetloba, toliko svetlobe, kolikor jo more dati vera, znanost in umetnost. Že v začetku je bila vsa njena skrb, da se te svetle iskre zažgejo v njem.

Skrbela je samo za dečka. Ne spominjam se, da sem jo sploh kdaj videl, da bi kaj delala v gospodinjstvu, kar bi ne bilo v neposredni zvezi z dečkom, tudi je izven hiše nisem videl nikoli brez otroka.

"Midva skupaj imava samo dve očesi," je govorila, "in ne morem mu jih odvzeti."

Slepi Jožko se je naučil govoriti že v prvem letu svojega življenja, toda, da bi ga naučila hoditi in tekati, se ni trudila.

"Tedad bi hotel oditi," je mislila, "prišlo bi hrepenenje in želje. Pa kdor ima kako željo, lahko postane nesrečen. Nosila ga bom tako dolgo, dokler ne bo shodil sam po sebi."

Imela je prekrasen vrt, v katerem sem prišel nekega prelestnega poletnega dne. Okrog je bila sama krasota, lesket in milina. Sedela je s petletnim dečkom na klopi na vrtu in mi pripovedovala pripovedke. Pri tem je imela zaprte oči.

Ko sem stopil bliže, se je prestrašila in me pogledala. Zaradi žarke svetlobe je morala z vekama zelo mežikati. Vedel sem, da je dolgo, mogoče ure in ure sedela na vrtu z zaprtimi očmi. Mati ni hotela da gleda na tisoče čudežev, od katerih ni moglo oko njenega deteta prejeti niti en sam žarek.

Iz istih razlogov ni hotela nikoli potovati.

"Vseeno je za nas dvojico, kje sva," je rekla; "toda ko bo malo večji, bom šla na morje, da bo lahko slišal udarjati morje ob gromove."

Vsako poletje je preživela z dečkom na knetih. Dala mu je, da otipava kožo mirnih konj, dovolila mu je, da pazljivo otiplje plug in brano. Sedela je z njim na vaškem ribniku, kjer mu je točno opisala vsako gibanje gosij in račjih jat, orisala mu hitro lastavico in mu dala, da vrže kaj v vodo.

Lovila je vrabce, ribe, deževnike, žabe, celo veverice je lovila, samo, da bi imel živali za nekoliko trenotkov, da jih otiplje, potem pa jih je zopet spustila na svobodo.

Dala mu je brati sadje z nihkih vej in da jemlje krompir iz brazde; z njim je bila na podu in v kleti, povzpela se je z njim na stolp vaške cerkve, do zvonov. Hotela je, da ima jasne predstave in zato je vnašala v njegovo dušo bistre slike. Vdala je tudi njegovo domišljijo. Deček mi je pravil take opise, kakršnih nisem nikdar zapazil pri otroku, ki vidi. Tedaj je bila mati srečna. Videla je, da je domišljija oko naše duše, pred

katerim ni megle ne oči in kateremu ni zagrajen pogled z nobenim obzorjem.

Nekoč jo je vprašal, kako je na nebu. To mu je opisala s svetlim žarkom svojega srea, kakor to razume samo dobra mati, pa obenem s tako močno fantazijo, kakor jo komaj imajo pesniki z vzhoda. Kadar je tako govorila — vedno z zaprtimi očmi — in je mehke roke položila na njegova ramena, tedaj je deček izdihnil globoko in težko, njegovo lice se je trgalo, iz mrtvih oči pa so vrele solze in je na koncu izmučen vzkliknil:

"Pa jaz, mati, jaz vsega tega ne morem videti!"

"To lahko vidiš, moje srec, to moreš vse, vse natanko videti. V nebesih bodo tvoje oči večje, lepše in bistrejše kakor pa moje."

"Ali je to res, mati, ali je to res? Videl bom? Zares bom videl?"

"Videl boš in Bog ti bo vse pokazal, česar ti sedaj ne mo-

reš videti."

"Tudi rože in ptice?"

"Tudi nje! Vse boš videl."

"O, mati, kdaj bom mogel videti rože in ptice?"

Nikoli mu ni rekla, da je nesrečen. Skrbno je zakrivala vsak izraz sočutja, kar slepa muči. Nikoli mu ni opisovala sreče onih, ki imajo zdrave oči. In v svetem pismu je seveda šla mimo one zgodbe o ozdravljenju slepega od rojstva, da v njem ne vzbudi vprašanja in neotlažljivega hrepenenja.

A vendar je v dečku živel stalna zahteva po svetlobi. — Mogoče bi z zdravimi očmi postal umetnik. Najljubše opravilo mu je bilo delati predmete iz glin, katere bi pobarval s pestrimi barvami. In vedno isto vprašanje, kaj je barva in kaj je svetloba.

Pri teh vprašanjih je bila mati nesrečna in ni hotela sama vedeti o prelesti pestrosti, katere ni mogla pokazati svojemu otroku. Zaradi tega je tudi sama nosila sive ali črne obleke.

Poskušala je, da deluje nanj z glasbo. Sama je imela prekrasen glas in izvrstno je igrala klavir. Zgodaj je dala dečka učiti vijoline. Često sta igrala skupno, najraje v mračni sobi, ko je ugasel svetli dan. Tedaj sta plavala v carstvu lepote in sta bila srečna, eden kakor drugi.

"To so moje najmilejše uri-

'GLAS NARODA'
zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

ce, ker tedaj tudi sama nisem videla več, kakor on," pravi mati.

Mnogokrat je mislila na smrt, mislila je na to, kako bo osamljen, kadar nje ne bo več. Tedaj je vzdihnila.

"Da, ko bi mu mogla pustiti v dedščino svoje oči, tedaj bi mogla umreti. Toda tako moram živeti, moram za njega gledati."

Medtem se je približalo de-

ku dvanaajsto leto življenja. Oče ga je zasebno učil, a mati je prisostvovala pouku. Z njim je računala in ga učila latinskih besed in pravil.

Slepi Jožek je izborno napredoval. Ako bi ga kdo vprašal, kaj hoče postati, bi rekel: zdravnik. Njemu bi bilo zelo hudo, če bi bil kdo bolan. Pogosto sem se zabaval s pametnim dečkom. Ni bil kakor drugi, bil je zelo nežen, zelo občutljiv. To je bilo zaradi vednega druženja z materjo.

Rad jo je imel v svojih sanjah in nekoč mi je rekel:

"Ko bi mogel, da izpregledam samo za en hip, tedaj bi hotel videti svojo mater."

Odpoval sem za dva tedna. Ko sem se vrnil, sem našel na svoji mizi črno obrobjeno pismo. Slepi Jožek je po kratki, hudi boleznini umrl.

Niso ga še pokopali in mogoče sem videti mrtvo truplo. Priznam, da sem se bal iti v sobo. Bal sem se, da bom našel poleg

mrtvega otroka noro mater.

Pa bilo je drugače. Sedela je zraven njega popolnoma mirna, brez besede, brez solz. Na beli blazini je počivala lepa dečkova glava. V rokah je imel majhen križ; nad glavo je gorela ena sama jasna svetloba. Oči mrtvega so bile odprte.

Stal sem ganjen in se nisem mogel premakniti.

Tedad se je mati okrenila. Njeno lice je bilo belo kakor sneg, na njem pa neko zadovoljstvo, skoro nasmešek.

Počasi pride k meni in me prime za roko. Pokazala je proti nasmehljavemu dečkoveu obrazu in na odprte oči, ki so imele poseben sijaj, ter rekla mirno in srečno:

"On vidi..."

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadržite opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imenuje vsaka številka, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie
Walsenburg, M. J. Bazuk
INDIANA: Indianapolis, Louis Banich
ILLINOIS: Chicago, J. Bečič, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Closio in Illinois)
Joliet, Mary Bambich, Joseph Hrovat
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Jote Zelenc
KANSAS: Girard, Agnes Močnik
Kansas City, Frank Zagar
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouže
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouže
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatich
MONTANA: Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strinsha
Little Falls, Frank Masie
OHIO: Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
Grad, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kunjše
Warren, Mrs. F. Rachar
Youngstown, Anton Kikelj
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Ambbridge, Frank Jakš
Broughton, Anton Ipavec
Claridge, Anton Jerina
Conemaugh, J. Brezovec
Export, Louis Supančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kassin
Greensburg, Frank Novak
Johnstown, John Polanta
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Zust
Pittsburgh, J. Pogčar
Presto, F. B. Demshar
Reading, J. Pezdric
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, West Alia, Frank Skok
Sheboygan, Joseph Kakež
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar
Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik ima potrdilo na svojo karto, katera je priložena vsaki številki. Če ga imate, ga priložite, ko boste plačali.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Povesti in Romani:

Agitator (Kersnik) broš.	30	Janko in Metka (za otroke)	30	Na Indijah otokih	50
Andrej Hofer	50	Jernat Zmagovet, Med planovi	50	Naki ljudje	40
Beneška voščevalka	35	Jutri (Strug) trdo vez	75	Nekaj iz ruske zgodovine	35
Belgrajski bliser	35	broš.	60	Na krvavih poljanah, Trpljenje in	1.50
Beli mecesen	40	Jurčičevi spisi:		strahote z bojnih pohodov bivše	1.50
Bile noči, mali junak	60	Popolna izdaja vseh 10 zvezkov,		slovenskega polka	1.50
Boštjan darovi	35	lepo vezanih	10	Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25
Bošnja pot na Bledu	20	6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer	75	Onkraj praga	60
Bošnja pot na Čarni gor	20	broširano	75	Odkritje Amerike, trdo vezano	40
Cankar:		Juan i Macrija (Povesti iz španskega		mehko vezano	50
Grešnik Leonard, broš.	70	življenja	50	Priprave zgodbe	35
Mimo življenja	80	Kako se sem jaz izkal		Pastir in zanki	25
Moje življenje	75	(Aleševci) I. zvezek	60	Peter Majetan	1
Romantično dušo	60	Kako sem se jaz izkal		Pogovinski otok	40
Balkanske-Turška vojaka	60	(Aleševci) II. sv.	60	Povest o sedmih obdanih	50
Balkanske vojaka, s slikami	25	Kako sem se jaz izkal		Pravica kladih	50
Boj in zmaga, povest	20	(Aleševci) III. zvezek	60	Pabirki iz Roča (Albrecht)	25
Belaška Velika vojvoda	60	Korejska brata, povest iz misijonov		Partijski zlatar	35
Burška vojaka	40	v Koreji	30	Prihač, povest	60
Burška duševnik	60	Korva svetla	30	Poligale	25
Čarovnica	25	Kmečki punt (Senos)	60	Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire)	1
Cvetina Borogradska	45	Kuhinja pri kraljici gosli sedici	50	trdo vezano	1
Čebela	25	Kaj se je Markaru sanjalo	25	Po strani klobuk	50
Črtila iz življenja na tistih	35	Kazaki	60	Plat svana	40
Drobit, in razne povesti —		Križev pot Petra Kupljenika	70	Pril stricu	40
Spisal Milčinski	60	Kaj se je imel dr. Oke	45	Prst bežlj	35
Dekle Eliza	40	Levstikovski zbirni spisi	90	Patric, povest iz irske junake d'	30
Dolomitiški povesti	35	1. sv. Poma; Ode in elegije; So-		to gorah in dolinah	60
Dolga roka	50	setje; Romanca, balade in		Pol litra viganca	60
Do Orlida in Bileja	70	legende; Tolmač (Levstik)	70	Poslednji Mohikanec	30
Doli z orlojem	50	5. sv. Silka Lovatka in njegove		Pravljice H. Majar	30
Dog alihi: — Nijva; Starke		kritike in polemike	70	Frederik, Predora in drugi svet-	35
(Metko)	60	Ljubljanske slike, Hlmi lastnik,		niki v gramofonu	35
Davka Orisanska	50	Trgovca, Kupčijski stražnik,		Fripihno čelobice blaga, trda vez	1
Dubovni boj	50	Uradnik, Jesni doktor, Gostil-		Ptice mlivke, trda vez	75
Dedeč je pravil; Marinka in štra-		ničar, Klepetulje, Natakarc,		Pod novile	35
teljčki	40	Dubovnik, itd.	60	Popotniki	60
Elizabeta	35	Lucifer	1	Poslava Boga	30
Fabijola ali cekev v Katakombah	45	Marjetica	60	Pirhi	30
Frak Baron Tronk	35	Materina frtev	50	Povedani	30
Elizabeta povest	50	Moje življenje	75	Pravki Jodok	35
Frak Djanjo	60	Mali Lord	30	Prisega Harrovskega glavarja	30
Gospodarska sveta	40	Millonar brez denarja	75	Pravljice in pripovedke (Koluntik)	
Gostilna v stari Ljubljani	60	Maren, kršćanski deček iz Liba-		1. zvezek	40
Griška Mytologia	1	nena	25	2. zvezek	40
Gumari	75	Mladih zaslikerstev lastni tivo-		Prve med Indijanci	30
Gumir v oblikih	60	tepe	75	Pripovedje indijanskih misijonar-	30
Hadi Murat (Tolstoj)	40	tepe	75	jev	30
Hektarjev meč	50	Millarjev Janez	50	Rabinzon	50
Hečvika	40	Musolino	40	Rabinzon Crusoe	60
Hudi čel. Slaga dušo, veselolga	75	Mrtvi Gostaj	35	Revolucija na Portugalskem	30
Hudena (Kmetova)	40	Mali Kmeti	70	Rečta in bela vrtnica, povest	30
Hudo Brezino (II. sv.)	35	Mejla	50	Rečta magla	70
Humoristi, Gročaste in Satire,		Melankosti (Ivan Albrecht)	25	Slovanski šaljivci	40
vezano	30	Mladini srecm. Zbirka povesti za		Slovanski šaljivci, trd. vez	75
broširano	60	slovenska mladino	35	Stric Tomova koba	50
Izid g. Breznika	1.50	Moje	1.50	Škoki karoli	35
Izbrani spisi dr. H. Dolence	60	Na različnih potih	40	Škoki črna Indija	30
iz talnosti prirode	50	Notarjev nas, humoreska	35	Sanjaka knjiga, mala	60
iz modernega sveta, trdo vez	1.60	Nared, ki lamla	40	Sanjaka knjiga, velika	60
Izbrani spisi dr. Ivan Menčiger:		Nasla rap, II. del, 9 povesti	90	Sanjaka knjiga, (Arhiva)	1.50
2 zvezka	1.50	Nova Eritika, trdo vez	70	Special Jugoslavanskega dobro-	1.50
Igranka, broširano	20	Nasla leta, trda vez	70	volja, 1914—1918	1.50
Igralec	75	broširano	60		
Jagunjo	30				

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 10th Street, New York

TAJNA POLKOVNIKA NORRISA

V krogih francoske velefinancije se je na koncu leta 1932 pojavil Frances N. Norris, človek, o katerem v zadnjem času govori vsa finančna Evropa in ga obdaja z bleškom nenavadne tajinstvenosti. Znano je bilo posebno med pariškimi bančniki, ki imajo zveze z Anglijo. O Norrisu je bilo znano, da se je vrnil iz svetovne vojne kot "colonel" (polkovnik), da je bil častnik častne legije. Na tistem so si šušljali, da je bil Norris dolgo član sloveče britske tajne službe, s katero je ostal še nadalje v prav dobrih stikih. Niti Norris niti angleška tajna služba nista zanikala teh skrivnostnih vesti. Norris je bil nekaka čarobna prikazen, najboljšega anglosaškega poretka, odličnega obnašanja, izvrstnega sportnika, v prvi vrsti modra glava. Ob priložnosti je tudi izrazil željo, da bi čim manj o njem pisali.

Kako mu je potekalo življenje? Pred vojno je študiral na Angleškem in se končno nastanil v Londonu kot odvetnik, ki je imel mnogo posla v mednarodnem svetu. Med vojno so ga dodelili k tajni službi, v kateri se je posebno izkazal. Na svetovno konferenco je prišel kot pravnik svetnik angleške delegacije. Pozneje je bil dodeljen medzavezniki vojni komisiji v Nemčiji, kjer je ostal do leta 1927. V Nemčiji se je seznanil z najvažnejšimi vprašanji nemškega naroda, stopil je v stik z nemškimi finančniki in politiki.

Leta 1928. se je nastanil v Parizu. Ostal je posebno v dobrih zvezah z Anglijo in nemškimi prijatelji. Zanimal se je za finančne posle. Za časa razvrednotenja angleškega funta je nastopil zamj zaželeni trenutek. V istem času so po vseh evropskih državah uveljavljali devizne prepovedi. Norris je v tem labirintu vedno vedel svatovati pot. V Londonu ima mnogo prijateljev, predvsem med upravniki angleške banke. Ker je poznal dobro razmere v Nemčiji, se mu je zopet nudila krasna priložnost za zaslužek, ko je Nemčija uvedla devizno nadzorstvo. Zapadne velebanke se niso mogle orientirati v tem kaosu, zato pa je bil Norris kakor nalašč za to.

Tudi Vatikan mu je poveril važen posel. Cerkev je imela v Nemčiji več milijonov zmrazjenjen mark. Šlo je za Petrov belič in za razne druge vrednostne papirje. Sveta stolica je nujno rabila denar in nikdo drug ni znal tako spretno izvršiti transferte kakor Norris. — Ta uspeh je izval velikozornost v bančnih krogih. Nekaj mesecev po razglasitvi cesarstva je prišel Norris na

glas člinega specialista za prenašanje nemškega denarja v inozemstvo.

Njegovi tovariši so kmalu opazili nekaj posebnega pri kupčijah, ki jih je sklepal. Če je znašel tečaj na notranjem trgu 90 odstotkov, je Norris ponudil 95. Ko se je tečaj sukal okoli 80, si lahko z Norrisom zaključil kupčijo na 85. Ko je register marka padla na 50, je Norris ponudil 60, in to se v prostih inozemskih papirjih. Vsi bankirji od Zuricha do Amsterdamu so vedeli, da na ta način ni mogoče delati. Norrisovi tovariši so se trudili na vse mogoče načine, da bi rešili to uganko. Nekateri so pričeli kazati na Norrisove zveze z britsko tajno službo, drugi so iskali še bolj fantastične vires Norrisovega denarja. Tretji so zopet trdili, da ima zveze s tretjim cesarstvom in z njegovi politiki. Vse to so bile samo govorice. Dejstvo je, da je Norris v tem času transferiral milijone frankov. Skupno je spravil iz Nemčije za 750 milijonov frankov.

Vprašanje je samo, ali je vse posle vestno opravil in da li je denar bankam in klientom res tudi izplačeval. Amsterdamska banka, tinker Lisser in Rosenkranz, Singer in Friedlander v Londonu in drugih 10 zavarovalnic niso mogli pozitivno odgovoriti na to vprašanje. Colonel Norris je pošteno nabrisal večino teh bank. Samo Credit Lyonnais se ni hotel spustiti v poslovanje z Norrisom, ker se je preveč spominjal dragega gospoda Kreugerja.

G. Norris ali "Lawrence evropskih financ" živi zdaj v družbi različnih drugih Kreugerjev, kakor so Waserzug, Kleinberg in Danzinger. Njegov tovariš je Wrescynski. Že več tednov dolžijo v Parizu Norrisa raznih ženjalnih poverenih in zahtevajo, naj pride pred sodišče. Tožili so ga že zaradi nekega posla, ki je pripravil njegovega klienta ob tri milijone mark. Toda s tožbo kar ne morejo naprej. Vse kaže, da varuje Norrisa neka sila, za katero nihče ne ve. Preiskovalni sodnik, ki ga je poklical na zaslišanje, je moral preklicati poziv.

Colonel Norris je razklal finančni Pariz v dve skupini: prva ga obožuje kot izvrstnega finančnega izvedenca, druga ga obrekuje kot prefriganega sleparja. Zadeva se bo morala razčistiti v najkrajšem času. — Vse kaže, da je Norrisov primer ena najzanimivejših povojnih finančnih dogodovščin. — Prav v financih je 2 krat 2 — 4; toda pri Norrisu je bilo dozda dva krat dve pet. Kdo je neki za njim?

BUKOV GOZD

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

Naslednje jutro je Katarina pripravila zajtrk posebno lepo. Zlat med, sveža jajca, in nežni odrezki prekajene kracice, siraovo maslo in svež kruh.

Ko Gustav sede, reče smeje: — Za božjo voljo, Katarina, saj me boste še napravili za velikega jedca. Tak zajtrk pač ni za takega siromaka, kot sem jaz.

Katarina mu natoči kavo ter pridene precej smetane.

— O, gospod Gustav, to velja samo nekaj vinarjev. Danes se morate posebno pokropiti. Včeraj ste tako malo jedli po tako naporu delu ponoči. Johan mi je povedal, da ste delali kot najmočnejši blavec. Naša milostljiva gospa se mora zahvaliti Bogu, da ste prišli o pravem času. Rešili ste ji življenje.

Ko Gustav skone zajtrk, stopi k oknu in globoko vdihne duhteč domači zrak. Njegov pogled hrepeneče poleti proti skalnati plošči. Ali bo danes Jutka tam?

Na njegovi roki peče lis — tam so počivale njene ustnice — tja je padla solza iz njenih oči.

Včeraj je mislil na to kot v sanjah, toda danes — danes je bilo v njem tako živo in njegova prsa so polna hrepenenja. Njegovo srce utripa z želja polnimi udarci. Hrepenenje po Juti mu nemirno poganja kri po žilah.

In še vedno misli na oni neobvladani Jutin pogled.

— Tako ženska pogleda samo moškega, ki ga ljubi, — si misli. In občuti, kot bi mu zastalo srce.

Delati ne more več. Bilo je tudi mogoče, da tudi danes pride Jutka h skali. Na vsak način jo hoče tam počakati ali pa ji iti nekoliko naproti.

Gustav se dvigne, vzame klobuk in odide.

Komaj pa stopi s svetlega solnčnega travnika v senco bukovega gozda, že zagleda žensko postavo, ki prihaja po vzrožju hriba od skalnate plošče. Oba si prizadavata, da čim prej prideta skupaj.

Ko sta si že blizu, začne oči obeh in si gledata naproti kot v velikem, tajnem vprašanju.

Naglih korakov je Gustav poleg nje.

— Tako zgodaj vas danes nisem pričakoval, — ji pravi držeč njeno roko bolj dolgo in bolj trdno kot niavdno. In pri tem vročnem nemiru, začuti, da se njena roka lahko trese.

— Ali je še zgodaj? — vpraša Jutka zmedenno.

— Popolnoma sem mislil, da danes še ne boste mogli delati.

Nasmeh se razlije čez njene ustnice.

— Saj tudi ne maram delati — prišla sem — hotela sem k vam, — pravi jecljaje.

Njegovo srce divje bije.

— K meni?

Jutka priklina in globoko potegne sapo ter se sili, da bi bila mirna.

— Da, gospod Gustav, k vam prihajam s posebnim naročilom. Teta Lavra me je poslala. Naročila mi je, da vas prosim — kakor pač morem prositi — da pridete k njej samo enkrat — da se vam more zahvaliti.

Gustav ne izpusti svojega pogleda od nje.

— Zato ste torej prišli? Tukaj stojim — in čakam, da me prosite — kakor morete prositi, — pravi vznemirjen.

Jutka se trese in nežno moli se ji obrnejo oči, ki se niso mogle ločiti od njegovega obraza.

— Hotela sem — da — in sedaj ne morem, — pravi tiho.

Toda njene oči se proseče ozirajo vanj, da mora stisniti ustnice, da ne bi izgubil oblasti nad seboj. Naenkrat pa se vzravna ter naglo reče:

— Gospica Jutka, ali vas smem še naprej nekaj vprašati, kar se vam bo mogoče zdelo čudno, toda sem vas hotel že davno vprašati?

— Torej vprašajte, — odgovori naglo.

Gustav potisne klobuk s čela, kot bi mu bilo prevroče.

— Gospica Jutka, slučaj me je pretelo zimo pozno popoldne popelejal v park blizu vašega stanovanja. Tedaj sem vas videl v objemu nekega moža, ki vas je poljubil. Oprostite, ako vam rečem, kar sem kot nepoklican poslušalec mimogrede opazil. Toda moram to povedati, ker vas moram vprašati, ako ima oni mož še kako pravico do vas, ako je vaše srce še njegovo.

Jutka ga začudeno pogleda.

— Jaz — v objemu kakoga moškega? Gospod Gustav — tukaj ste v veliki zmoti —

— V zmoti — nemogoče, — pravi razgret. — Prav natančno sem vas poznal. Bilo je onega dne, ko sva se srečala pri Wagnerjevih in sem vam bil predstavljen. Ne da bi me bili opazili, sem se z istim vozom poulične železnice peljal z vami k Wagnerjevim. Slišal sem celo nekaj besed, ki ste jih izpregovorili z onim gospodom. Bile so poslovične besede, ki ste jih izgovorili z jokajočim glasom — in izgovorili ste ime Fred.

Jutka se zgane. Njeno obličje prebledi, nato zardeči, ustnice se ji tresejo kot v pridržani joku.

Z vročimi očmi jo gleda Gustav.

— Oprostite mi, zdi se mi, da sem načel neko rano.

S solznimi očmi ga pogleda.

— Vem, kaj mislite — toda ste v veliki zmoti. Še nikdar nisem poljubila tujega človeka — še nikdar nisem imela nikogar drugega rada, kot svojega brata Freda.

— Jutka!

Gustav kriknje na glas, kot bi se mu odprla vrata blaženosti.

Jutka ga pogleda, tresoč se po celim telesu. Oči obeh se zagledajo, kot prejšnjo noč, brez obvladovanja, brez prikrivanja.

Nato pa jo Gustav z zatajenim vzklikom privije k sebi, ne da bi še kaj rekel, ali vprašal — tako, kot si je neštevilkokrat poželel. In brez odpora počiva njena vitka postava v njegovem objemu. Njune ustnice se znajdejo v vročem, iskrenem poljubu, katerega ni hotelo biti konec.

— Jutka — moja Jutka — sedaj so pojasnjeni vsi moji dvomi. Držim te in vem, da me ljubiš — kot te ljubim jaz.

In Jutka se ga ljubeznivo oklene.

— Da, Gustav — tvoja sem z dušo in telesom — ljubim te — ljubim te brezmejno, odkar te poznam.

Gustav zopet pritiska svoje ustnice na njene v tihem ognju, pozabivši na ves svet in v nepopisni blaženosti.

In ptice v vejah žvrgole, kot bi morale oznaniti svetu, da se je v bukovem gozdu našlo dvoje sre v blaženi ljubezni.

Jutka se slednjič zopet spomni na svoje poslanstvo.

— Oh! — vzkligne prestrašena, — v svoji sreči sem sedaj popolnoma pozabila, da me je teta Lavra pooblastila z nekim poslanstvom.

Gustav se odločno zmaže z glavou.

— Sedaj nimam časa misliti na njo. Kaj naju briga teta Lavra!

(Dalje prihajajo.)

MED BOLIVIJSKIMI RASTLINAMI IN INDIJANCI

Bolivija je ena najslavnejših dežel na svetu. Deli se v tri popolnoma različne pasove, ki so si v ostrem kontrastu. "Antiupano", štiri do pet tisoč metrov nad morsko gladino, je brez vegetacije. Mnogo njegovih prebivalcev še nikdar ni videlo drevesa. To je ploska dežela s skalami sijajnih barv, preklanimi v krila.

Glavno mesto La Paz leži v kotlini te "lunske" planote. Obdano je s celim gozdom pečin, nad katerimi se dviga sneg gore Illimani. In vendar tekot šestih ur lahko prekorate snežno mejo skozi razpoklino snežnih sten. Najprej na loriu, potem pa na mezu se spuščate v subtropske jünge (Yungas). Te so najlepše vseh dolin. Raztezajo se proti vzhodu in tvorijo drugi najrodovitnejši pas Bolivije. Večina teh dolin se začne kot razpoklina med pet tisoč metrov visokimi, popolnoma golimi pečinami. Kakor te doline padajo, tako se širijo. V višini dva tisoč metrov je vedno več vegetacije. Dežela je rodovitna, piše Rostita Forbes.

V junglah raste tobak kar divji. Kavna drevesa raztezajo svoje veje visoko čez steze, po katerih hodijo meži. Praproti in v likanski Mater božje laski, pomiselite in boungainvilleje se tako bohotijo, da duše terase s kakaom. Oranže, ki so jih celi gozdovi, tam kar divje rastejo. In cela poboja banana! Med njimi so indijanske koče iz blata tako globoko pogreznjene, da je videti samo slanišne strehe.

Skozi jünge izdaj grude ceste: v splošnem so pa tekom suhe dobe rečne struge vzhodnega razvoja prometne ceste in tudi edina zveza med antiplanom in tretjim pasom.

Ta pas leži nizko in obstoji iz planjav, ki jih imenujejo "lun-gas". Te planjave so tropične in imajo s svojimi močvirji z gumijem, z goščavami in gozdovi bralski značaj.

Bolivija ima približno tri milijone prebivalcev, od katerih je 60 odstotkov Indijancev; 30 odstotkov je Cholojev, to so mešanci Indijancev in Špancev; ostali, komaj tristo tisoč, so beli. To deželo, ki se po velikosti primerja s tretjo največjo državo v Evropi, vlada in tudi financira desetina njene prebivalstva.

Indijanci, če so sami zase, so premirni in ljubni in mogoče preplah, da bi zahtevali več kakor minimum pravice. Nekateri so pa nekakšni komunisti. V takem slučaju je zemlja last skupine, ki si vsako leto izbere poglavarja. Ta pobira davke, kupuje in prodaja

Bremen Europa

7 dni do JUGOSLAVIJE

NA GORNJIH BRZO PARNIKIH
Ekspresni vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven
zajamči udobno potovanje do LAUBJANE

Ali potujete s priljubljenimi ekspresnimi parniki: **COLUMBUS DEUTSCHLAND - HAMBURG NEW YORK - ALBERT BALLIN**

Tudi redna odplutja z dobro znanimi kabinskimi parniki

Izborne železniške zveze od Cherbouga, Bremana ali Hamburga

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE - NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

za obično, ki si deli delo in dobiček.

Če je indijanska družina prevelika proda enega otroka za nekaj penijev v premožnejšo hišo, kjer dela, dokler ne doraste in spozna, da je nesposobno delati brez plače.

Vsako leto prodajo tako štiri ali pet tisoč Indijancev. Ko se vrnejo v svoje vase, so polni discipline in sile. Če chološki farmerji slabo ravnajo z njimi, se jim postavijo po robu in tedaj teče kri, po večini indijanska, zakaj Indijanci hitro poklicani vojaki kar postreže, ne glede na pravico ali krivico.

Indijanci so vdani nezmernemu uživanju koke, to je listov, ki vsebujejo kokain. Koko zmehčajo s ščepcem kaktusovega pepela in jo tako uživajo. Koka vpliva na srce, da počasneje deluje in zato bolivijski Indijanci lahko ves dan hodijo po pet tisoč metrov visokih prelazih brez druge hrane, samo da imajo ščepce koke.

SLONA HARRYJA NI VEČ

Berlinski listi objokujejo smrt slona Harryja, ogromnega sameca v berlinskem živalskem vrtu. Harry je bil največji slon na evropski celini. Ujel so ga v indijskih džunglah in so ga pripeljali v Berlin leta 1906. Odklej je postal priljubljena zanimivost berlinskega zoološkega vrta.

Harry je bil zlobna žival. Tehtal je 130 stotov, njegova noga je merila v premeru pol metra. Tem dimenzijam primerna je bila tudi hrana, ki jo je moral dobiti vsak dan. Povžil je do 4 stote hrane in popil do dvanajset vedrov vode. Harry je postal žrtev zobne bolezni. Zdravniki so ga sicer skušali operirati, toda s svojo obilnostjo in močjo se je slon tako branil tega, da se je z zobno boleznijo inficiral in zastrupil.

Harryja sta bila za njegovega življenja v Berlinu pridržani dve samici, od katerih mu je ena vržla slonovko.

NADUHA ALI ASTMA

Podoba je, da je prav naduha ali astma postala v zadnjih letih vse čedalje bolj razširjena. Strokovnjaki vidijo v astmi nekakšen krč najfinjših mišic v malih pljučnih bronhijah, krč, ki zoži in zapre bronhije ter zapira pot zraku v dihalo. Najnovejše tolmačenje astme pravi, da nastajajo nadušljivi napadi zaradi preobčutljivosti nasproti nekim proteinom (beljakovinam). — Farmakopija skuša na tej podlagi določiti nova sredstva za lajšanje bolečin, dosedanja njena prizadevanja so zelo velika, uspehi pa prav pičli.

Akutni boleči astmatični napad se da premagati z vbrizganjem astmolizina (adrenalin plus pituitrina); nekaterim deno dobro tudi cigarete. Mnogi si pomagajo tudi z inhalacijami in z razprševalci, v katerih je pomešan kokain z adrenalinom in atropinom.

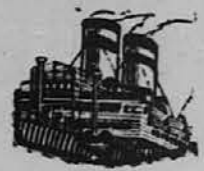
Vse to pa pomaga le trenutno in astmatik dobro stori, če se okrepi v času, ko je prost astmatičnih napadov. Priporočljive so kure z jodom in apnenem. Nekaterim pomagajo tudi dihalne vaje, štetje, bren-

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

ODPLUTJE PARNIKOV ZA MESECE AVGUST 1934

8. avgusta: Aquitania v Cherbouga, Deutschland v Hamburg

10. avgusta: Olympic v Cherbouga

11. avgusta: Saturnia v Trst, Leviathan v Havre, Paris v Havre, Europa v Bremen

14. avgusta: Statendam v Boulogne

15. avgusta: Manhattan v Havre, Hamburg v Hamburg

16. avgusta: Majestic v Cherbouga

18. avgusta: Rex v Genoa, Ile de France v Havre, Berengaria v Cherbouga

20. avgusta: New York v Hamburg

24. avgusta: Roma v Genoa

25. avgusta: Lafayette v Havre, Aquitania v Cherbouga, Bremen v Bremen

29. avgusta: Olympic v Cherbouga, Aquitania v Hamburg, Washington v Havre

30. avgusta: Paris v Havre

31. avgusta: Europa v Bremen, Leviathan v Havre

KRETANJE PARNIKOV ZA MESECE SEPTEMBER, 1934

1. septembra: Conte di Savoia v Havre

3. septembra: Champlain v Havre

4. septembra: Statendam v Boulogne sur Mer

5. septembra: Majestic v Cherbouga, Deutschland v Hamburg

7. septembra: Penland v Havre, Berengaria v Cherbouga

8. septembra: Vollandam v Boulogne sur Mer, Ile de France v Havre

11. septembra: Bremen v Bremen

12. septembra: Aquitania v Cherbouga, Manhattan v Havre, Hamburg v Hamburg

14. septembra: Olympic v Cherbouga

15. septembra: Lafayette v Havre, Milwaukee v Hamburg, Rex v Genoa, Vollandam v Boulogne sur Mer

18. septembra: Paris v Havre, Europa v Bremen

19. septembra: Paris v Havre, Europa v Bremen

19. septembra: Pres. Roosevelt v Havre, New York v Hamburg

20. septembra: Majestic v Cherbouga

22. septembra: Champlain v Havre, Berengaria v Cherbouga, Saturnia v Trst

25. septembra: Statendam v Boulogne sur Mer

26. septembra: Mauretania v Cherbouga, Washington v Havre, Albert Ballin v Hamburg

29. septembra: Conte di Savoia v Genoa, Ile de France v Havre, Bremen v Bremen

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri roki svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN

TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi sla

bih razmer tako priza

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na

ročnino točno.

Uprava "G. N."